

10. Tel. Havonta 600, félévre 1200, évi 2400. Szerkesztőség és kiadóhivatala

M. Danasettterv Hob Budapest Disztr 2. 10

ZSIDÓPOLITIKAI NAPILAP

Bérmertelen leveleket nem fogadjuk el. Ara 5 lej. Péntek, 1935. december 13. 5696. EV. XVIII. EVF. KISZLEV 17. 277 SZÁM

és Eden egy... jelentí Román... Laval béketer... közli hivata... A varsoi... kilengé... vrsói... sportnap... Magyar Szinház... gyébként Dehe... Morariu Albion... ta ni.

Az utolsó napok

Ugyiszólván az egész sajtót bejárta annak a gyárosnak a története, akinek utolsó napjait Wenckebach professzor „megédesítette” azzal, hogy noha tudta, hogy a betegnek már legfeljebb csak egy hete van hátra, azt mondta neki, hogy valami isteni csoda folytán meggyógyult.

Elhárítani a beteggel, hogy teljesen egészséges, nem kisebb hiba, mint az egészséggel elhárítani, hogy beteg.

És micsoda orvosi etika az, amely megengedi, hogy az orvos elbocsássa a betegét azzal a gondolatkal, hogy „még is fojdul fel akkor és ott, amikor és ahol neked tetszik!”

Az orvos harcol az ember betegsége ellen ameddig, amíg tud; és harcol a beteg életéért is mindaddig, amíg lehet. Nagy engedelmény annyi is, hogy az orvos nyújtsa a beteg életéért, amíg lehet, de ne nyújtsa a beteg agóniáját.

Azonban, ha az orvos tanár betegét, kiről az a hír, hogy egy héten belül meghal, azzal küldi haza, hogy mulasson kedve szerint, mert mindenem semmi baja — akkor ez mégis tudományos orvosi etika.

Laval — Hoare megegyezés

Talán eljön az idő, amikor napjaink eseményeinek óknyomozó történései a reakciók az a szörnyű elterpeszkedés, amely ma Európában fojogtatja az európai kontinenset, nemcsak az emberi természet elvadulását, hanem a gazdasági válság következményeként fogja megmagyarázni, hanem az angol külpolitika rovására fogja írni egy teletényes hanyadát.

Ennek a magata tásnak most fényes, az e... k... is meggyőzőbb bizonyítékát szolgáltatja Anglia az olasz—abesszini viszonyok kapcsolatában. A Laval—Hoare-féle megegyezés, mely az előzőleg szankciókkal sújtott, támadó Oalszországgal szemben Abesszini védelmére sorakoztatta fel a Népszövetség összes államait, hogy ezzel az angliai külpolitika elleni néphangulatot befolyásolja: minden átmenet nélkül a „megvédelmezés” Abesszini ellen foglal állást, az olasz imperializmus javára s a népszövetségi alapelvek teljes elárulására.

Az a Hoare külügyminiszter, aki valóságban Franciaország és a többi népszövetségi tagállamok leter orzálásával erőszakolta ki az Oalszországgal szembeni szankciókat, most hirtelen a legfeljebb olasz-barátságot mutató Abessziniá bérére olyan koncessziókat ajánl fel Oalszországnak, amelyeket az olasz

A kormány hivatalos nyilatkozatban „állást foglal” a faj-és osztálygyűlölet ellen

Cuza professor 40 éves antiszemita harcát ismertette a kamarában. A kormány azért tiltotta be az ICA segélyakcióját, „nehogy meggyanusítsák...”

Bucuresti, december 12. A kamara ma délutáni ülésén Cuza professor tartotta meg szokásos beszédét a válaszfelirati vitához. Kezdte az ifjúi ügyvédi kamarai választások méltatásával, amelyek szerinte a nemzeti eszmé nagy diadalát jelentik. Elkéintve bizonyos jelenléteket incidensektől, Istiale-Micescu igen szép sikert aratott ezeken a választásokon. Az ifjúi példát követni fogják az ország összes többi ügyvédi kamarái is. Ezután ismerteti a zsidókérdés történetét Romániában és elmondja, hogy 40 év óta szakadalanul harcol a folytonos zsidó beszállítás ellen. Végül rátér a beszarabiai zsidók kolonizálására és megdöbbenésnek ad kifejezést afölött, hogyan adhatott ki a kormány egyáltalán olyan rendeletet, amely megengedi egy nagy londoni zsidó társaságnak azt, hogy újabb zsidó tömegeket telepítsen le Beszarabiá területén.

Titeanu belügyi alminiszter: Elsősorban is nem kolonizálásról volt szó hanem csupán a szegénysorsu zsidók felségítéséről. Másodsorban a kormány visszavonta a kérdést engedélyt, éppen ezért, hogy senki se vonhassa kétségbe magatartását ebben a kérdésben... Cuza folytatja beszédét és kifejti, hogy Beszarabában igen nagy nemzeti veszedelmet képeznek a zsidók. A Mihalache-féle törvény óta, amely megengedte a paraszti birtokok forgalombahozatalát, a földék fokozatosan zsidók tulajdonába mennek át.

Bentoin igazságügyi alminiszter a național țărănișta pártot teszi ezért felelőssé.

Valer Pop dr igazságügyminiszter felolvassa a chisinaui főügyész jelentését, amely megerősíti, hogy az utóbbi két-három év folyamán több ingatlan ment át a parasztok kezébe zsidó tulajdonba. A főügyész jelentése is a Mihalache-törvény egyes intézkedéseiben keresi ennek okát.

Mihalache: Önök már több mint két év óta hatalmon vannak. Miért nem módosították ezt a törvényt?

Pop Valer dr: Midőn ebben a kérdésben a bejelentett interpellációkra sor kerül, részletesen fogom ismertetni a kormány álláspontját. Addig is kérdem Mihalache ur: miért nem módosította ön ezt a törvényt, midőn 1932-ben a nemzeti parasztpárt másodsor jött uralomra?

Cuza folytatja beszédét és különböző statisztikai adatokkal igyekszik ilusztrálni a zsidóveszedelmet, majd talmudi citátumokkal próbálja megmagyarázni a zsidó jellem megnyilatkozásait.

A szenátusban a válaszfelirati vita során Antonescu többségi kifogásolja, hogy a parlament az utóbbi években felesleges törvények gyárává fajult el. Az elmúlt két esztendőben nem kevesebb, mint 1139 törvényt hirdettek ki a hivatalos lapban.

A kormány nyilatkozata a válaszfelirati vitában

A mai minisztertanács után a következő közleményt adták ki: Tatarescu miniszterelnök felolvasta annak a kollektiv nyilatkozatnak szövegét, amit a kamarában a kormány nevében fognak tenni a felirati vita során. A minisztertanács egyhangulag hozzájárult a nyilatkozathoz, amely emlékeztet a kormány kifejtett tevékenységére és felsorolja a kétévi liberális kormányzat alatt az egyes miniszteriumok által megvalósított programpontokat. A nyilatkozatban felvázolták mindazt, amit a kormány megvalósított: hány kilométer új jáví tatott ki vagy épített át, hány hidat, templomot, iskolát,

stb. emelt, mit tett az ország fegyverkezése érdekében. Valószínűleg külön fejezet fog szentelni a nyilatkozat a belpolitikának, rámutatva arra, hogy a kormány teljes határozottsággal meg akarja védeni a belső rendet és csendet, a demokratikus és liberális eszmék és állást foglal a faj-, valamint osztálygyűlölet ellen. A miniszterelnök a nyilatkozatot ellen. A miniszterelnök ilyen értelemben kiáltványt fog intézni az összes pártokhoz. A kamarában a nyilatkozatot Aznavorian a felirati javaslat előadójának beszéde után fogja a miniszterelnök, a szenátusban Botez előadó után Angheliescu dr felolvasni.

hadi sikerek egyáltalán nem igazolnak s amelyek még akkor is tulzotak, sőt abszurdak volnának, ha Oalszországnak olyan katonai sikereket mutatna fel Abessziniában, mint amelyekkel egyáltalában nem dicsőködhetik.

Vajjon mi okozhatta ezt a hirtelen párfordulást az angol külpolitika vezetőinek körében?

Minden bizonnyal nagy része van ebben a párfordulásban Lavalnak is, aki egy bizonyos, de mindenesetre gyanus eredetű fikszta idrától hajtvva, Mussolini igazolásában látja az európai egyensúly fenntartásának egyedül lehetőségét. A mélyebb okok azonban az angol konzervatív politikuskok mélyeséges imperialista önzésében keresendők, akik a választások előtt csak azért mutatkoztak intranzigenseknek a népszövetségi alapokmányokkal kapcsolatban, hogy ezáltal lehetetlenné tegyék a munkáspárt uralomra kerülését. Ezek az urak most megijednek a saját imperialista árnnyékuktól, megijedtek attól a lehetőségtől, hogy Abessziniá sikeres ellenállása esetén a saját imperialista elnyomásuk alatt tartott színes népek öntudatra fognak ébredni s ha arról van szó, hogy még inkább az olasz faszizmus mellett van a helyük, mint a színes

népek függetlenségét szimbolizáló Abessziniá mellett.

Az egyiptomi események nemkevésbé tértették el az angol kormányt attól a szándéktól, hogy végsőkig viszi a megtorlás munkáját a békebotó Oalszországnak ellen. Egyiptom népe egyre erőteljesebben sorakozik fel az angol elnyomás ellen, már pedig a Szuézi csatorna bejárata Egyiptom területén van s az angol kormánynak fontosabb a maga hatalmi érdeke, mint az, hogy az utolsó független afrikai állam területéből az olasz imperializmus esetleg óriási területeket fog kihalítani.

Persze, Baldwin kormánya ismét a béke ügyével igyekszik menteni a maga párfordulását, az az ürügyet hangoztatva, hogy a szankciók szigorítása angol—olasz háborúhoz s talán európai konfliktusokhoz vezet. Mindez azonban csak áltá szó kifogás, mert hiszen a béke nevében Oalszországnak békebotó indítót háborút egy népszövetségi tagállam ellen.

Ezt az árulást nem lehet mentetni s főleg nem lehet majd mentetni a történelem ítélőszéke előtt, még abban az esetben sem, ha realizálása nem fog sikerülni.

VILÁG TUKRE

Öfelsége, az olaj

írta: David Lloyd George

Az olaj döntő szerepet játszik az abesszini vállalkozásban. Válamennyi nagyhatalom közül, amelynek magatartását aggodva figyelik, a legfontosabb öfelsége, az olaj. Etiópia függetlensége tisztára rajta mulik. Ha hozzájárul a megtorló rendszabályokhoz, akkor Abessziniá meghódítása majdnem, vagy teljesen kivihetetlen. Vagy legalább is a vállalkozás olyan több évig tartó kimerítő háborút igényel, amellyel egyetlen olasz államférfi sem mer szembeszállni s ha mer, aligha él túl.

Az Észak-Afrikában folyó küzdelem mindinkább az új és a régi civilizáció küzdelemévé változik, a 19. század tudományos felfedezéseinek és a 18. század primitív harcmódorának mérkőzésévé. Olyan harc ez, amelyet George Washington vén mordályokkal felügyezett ültérvényeseivel és az önkénteseivel vívott volna egy modern európai hadsereg ellen, — a természet küzdelme a tudománnyal, az évszázadok harca. Olaj nélkül az abesszini vállalkozás súlyos akadályokba ütközik, olaj és szén nélkül pedig lehetetlenség. Az olasz haditerv kizárólag repülőgépek, tankok és traktorok munkáján alapszik. Bőséges olajellátás nélkül a modern hadviselésnek ezek az eszközei hasznavehetetlenek. Az abesszini vad terep és a meredek emelkedések pedig kivételesen nagy mennyiségben fogyasztják az olajat.

Oalszországnak nincsen saját olaja. Nincs is olyan bőséges tartaléka, amely több hónapra elég lenne. Olajbevitelének korlátozása tehát szükségképpen katonai erőfeszítésnek megbenítésével jár. De még a korlátlan olajbevitellel sem kielégítő az olaszok előrenyomulása. Akár a varadán eszések, amelyek októberben meg kellett volna szünnök, akár a hiányos szervezés vagy a félénk hadvezetés miatt, tény, hogy az olasz győzelem szekere valahol elakadt. Az a körülmény, hogy Mussolini kicserélte a szekér koccsát, arra vall, hogy nem igen van megegedve a vezetéssel. Olaj nélkül azonban a legjobb vezető sem ér el semmit. Ha pedig Oalszországnak olajforrása elapad, nem folytathatja a hadviselésnek eddigi módját. Az „ösvérháboruban” pedig Etiópia fölénnyben van; kihalásával az ország szaggatott terepeinek kitűnő ismeretét, az olasz csapatokhoz ndított szállítmányok egyrésze elkerülhetetlenül az abesszini szabadsápatok kezébe kerülnek. Ez volt az angolok tapasztalata is a bur háború idején. Az olaszok esetleg vasutakkal pótolhatnák az utakat, egyetlen vasúti traktor és teherrautók szállítják az olasz hadsereg ellátásához szükséges anyagokat, de az ilyen helyes vidéken évekbe kerülne a használható vasútvonalak megépítése. S mi több, az olajhatalmak egyúttal a világ színeinek is tulajdonosai. Így tehát öltés lenne vasutakat építeni, amíg a szénellátás sem tudják biztosítani. Gaydának, a Popolo d'Italia főszerkesztőjének cikke mutatja, hogy Oalszországnak tisztában van azzal a dilemmával, amelybe akkor kerülne, ha a megtorló intézkedéseket kiterjesztenék szénre és olajra is.

Mik a kltásai annak, hogy a szállítási tilalmat ilyenmódon kiterjesztik?

Most az olasz olajszükséglet: 80—90 százalékat olyan országok szállítják, amelyeket az Oalszországnak ellen szankcióháborút veselő ötven nemzet befolyásol. Olajának több, mint 12 százalékát az Anglo-Iranian Oil Company szállítja, amelyben az angol kormánynak döntő érdekelttsége van. Amerika mindenesetre könnyűszerrel pótolná azt a hiányt, amelyet az angol olajszállítási tilalom okozna Oalszországnak. Viszont Amerikában és Angliában egyaránt az a vélemény alakult ki, hogy úgy az emberiség érdeke, mint a józan esz azt követeli a Népszövetségtől, hogy az Oalszországnak száműzött árúk sorába az olajat is beiktassák. Szegyetlenes lenne, ha nyereszkedni akarnának az Oalszországnak szállított olajon, amely bombavető repülőgépeket hajt és az etiópiai felvak asszonyait és gyermekeit pusztítja el. Es képtelenség, hogy megtiltsuk olyan anyagok szállítását, amelyekből csak több hónap munka után készülhetnek fegyverek, míg szabad u'at engedünk az olajnak, amely a halál hordozója, a repülőgépek számára azon nyersen felhasználható. Az olaj, szén és vas szállítási tilalmának

késését azzal indokolják eredetileg, hogy ha ezeket az anyagokat megvonjuk Olaszországtól, akkor Itália máshonnan szerez meg őket, olyan országokhoz fordul, amelyek a népszövetségi alkotmány rendelkezései nem köteleznek. Szentet kaphat Németországtól, vasat és mindenekelőtt olajat az Egyesült Államoktól. De ez a meggyarazat tarthatatlan már. Németország jelét adta annak, hogy kézzel áll legalább is bizonyos mértékben a szankciós államokkal együttműködni, míg Amerika, bár nem is tagja a Népszövetségnek, gyakorlatilag igazolja, hogy minden lépésre hajlandó, amely közelebb hozza a békét. Míg a Népszövetség tagállamai tétováz-
nak, addig Amerika lépéseket tett, hogy az ócskavas eladását Olaszországnak megakadályozza és ami még fontosabb, intézkedéseket tervez, hogy az Olaszországra szállított olaj mennyiségét korlátozza.

Az ötven népszövetségi nemzeti elhatározása az angol és francia politika állásfoglalásától függ, miután a többi ötven állam hajlandóságot mutatott arra, hogy egy eltökélt vezér mögé csoportosuljon. Franciaország ebben az esetben inkább kolonc szerepét, mint vezetői játszóta. Másrészt azonban lépést akar tenni Angliával és a Népszövetség többi országával. Franciaország csak vonakodva követte Angliát. Nagyon vonakodva, de nyilvánvalóan kész lesz messzebb is mennie, ha azzal az alternatívával áll szemben, hogy szakítania kell a Népszövétsséggel, azaz Angliával és a vele egyesült fronttal.

Nagyon kárhóziatandó, hogy Amerika akciójának bejelentése után közvetlenül Laval francia miniszterelnök unszólására, a népszövetségi hatalmak elhagyották a 18-as bizottság ülését, melynek az olajszállítási tilalomról kellett volna döntenie. Ez a halasztás nem minden ok nélkül azt az érzést keltheti az Egyesült Államokban, hogy rászédtek. Meggyőződünk, hogy kényelmellen dolog az olajlátlomhoz hozzájárulni Laval számára, aki tudja, hogy Mussolini számára ez az intézkedés milyen döntő csapást jelent. Még kellenebb Laval számára az a szerencsétlen ígéret, amelyet tavasszal tett Olaszországnak s amelyben kijelentette, hogy nem fog beleyezni olyan akcióba, amely Olaszország abszenciáján szándékait kereszteli. Laval helyzete odhaza sem rózsás a kényes helyzetbe kerül frank és a vonakodva parizói parlament között. Kormányának erőssége nem a francia nép bizalma, hanem a minden más kombinációtól való félelem. Sem a radikális szocialisták, se a szocialisták nem akarják eljátszani a szmpátiákat azzal, hogy kormányt vállalnak és vállalják a felelősséget a népszerveletlen pénzügyi intézkedésekért, amelyekkel a költségvetés egyensúlyát kizárólag biztosítani lehet. Ha Laval káll Amerika, Britannia és az 50 szankciós hatalom ellen az olajkérdésben, nem tudja biztosítani a maga számára a francia nép helyeslését. Franciaország nem kíván szakítani a Népszövetséggel. Szüksége van támogatásra a maga számára. S miután most Amerika határozott akcióba kezdett, a döntés Britanniától függ.

Ezom benne, hogy az angol közvélemény követelni fogja a brit kormánytól: hasson oda, hogy Franciaország engedjen népe óhajának és csatlakozzék hozzá. Franciaországnak nincsen saját olaja. Hivatkozhatik erre Olaszországgal szemben. Kereskedelmi érdekelttsége az olajkérdésben nem jelentékeny ügy, hogy nem kell hatalmas olajérdekelttségekkel szembeállania, egyéb országokhoz hasonlóan, amelyeknek külügyminiszteriumait olajkirályok ostromolják.

Milyen messze megy el Anglia? Álláspontja elkerülhetetlenül nagyrészt attól függ, milyen méretű lesz Amerika párhuzamos akciója. Ha Amerika együttműködése biztosítva van, akkor megjósolom, hogy Britannia követelni fogja az olajszállítási tilalom minél előbb való kimondását. Ez elvágja az olasz vállalkozás főútját és támadásának hamarosan végetvet. A világ pedig megint reménykedhetik a tartós békében.

— 108 évet élt és soha nem ült villamoson. Ellen Palmer, London legidősebb lakosa, 108 éves okrában meghalt. Soha életében nem ült villamoson, földalatti vasuton, vagy fölönóban, soha nem beszélt távbeszélőn és nem volt moziban.

Ha anyagiány miatt megakad a munkája,
ha érdeklik vegyszerek, olajok, zsi-
radékárúk, nyersanyagok, festékek,
laboratóriumi (amylitika) kémiká-
liák, drogúak, ha sürgősen szüksége
van bármely speciális ipari, élelmi,
borászati, mezőgazdasági, vegyi és
festőanyagra, stb., stb., forduljon az
egyedüli angro szakcéhez.
Ullmann József és Fia
Oradea, Telefon 677.
Távíráti cím: Ullchemica.

Ünnepi ajándéknak
NIVEA-t

Mert a Niveával örömet szerez. Akár Nivea Crème, fogsasztó, Nivea-zsappan-gyermekzsappan vagy más Nivea készítmény legyen az, mindig nagy öröme szolgál annak, aki kapja, mert az ajándék hasznos is. A Nivea készítmények tényleg jók és olcsók!

Nivea-Crème: Lei 16.— — 72.—, Fogsasztó nagy tubus Lei 22.—, Zsappan és gyermekzsappan: Lei 26.—, Fürdőzsappan: Lei 42.— darabonként.

Az összes érdekelt államok együttműködését követeli a német menekültek ügyében a népszövetségi bizottság

A menekültek ügyében kiküldött bizottság befejezte munkálatait

Gent, december 12. A német menekültek ügyében kiküldött népszövetségi bizottság december 9-én befejezte munkáját. Dr Stefan Osusky, a párizsi csehszlovák nagykövét, a bizottság elnöke zárószózatban kifejtette, hogy a bizottság egyöntetű meggyőződése szerint a menekültek kérdéseinek megoldása az összes közvetlenül érdekelt államok szoros együttműködését teszi szükségessé. Szükség

van azonban a menekültügyi kérdés megoldásában azoknak az államoknak a közreműködésére is, melyek nincsenek közvetlenül érdekelve, még pedig abban a tekintetben, hogy állami területükön elősegítsék bizonyos számú menekült elhelyezkedését.

A német menekülteket illetőleg a bizottság követeli hogy nemzetközi érvénnyel bíró jogi status teremtés számukra a Népszövetség.

„Ha nem eszmélünk fel, le fognak ölni saját házaikban...” mondja Dem. Dobrescu volt főpolgármester

Inculét belügyminiszter és a vasárnapi ügyvédadászat

Bucuresti, december 12. (Az Uj Kelet tud.) A Zorile mai számában beszélgetést közöl Dem. Dobrescu volt. bucaresti főpolgármesterrel, aki a romániai ügyvédszövetség elnöki tisztja és az ifjúi kemara dékánja címét is viselte nemrégiben. Dobrescu rámutatott arra, hogy a gazdasági válság valóban siralmas helyzetet teremtett az ügyvédi karban. A kamara eddigi vezetői nem ismerték fel a problémát, most megválasztott vezetői pedig nem látják a megoldást. Egyszerű emberek mindig egyszerű megoldásokat orvoslak. Rövidesen ki fog derülni, hogy a borzalmas eljárás, amelyet a vasárnapi választáson alkalmaztak, csak bajt fog okozni a kamarának, az ügyvédeknek és az országnak is. A kamara, amely eddig a szabadságjogok védelmezője volt, odajutott, hogy ma meg akarja szüntetni ezeket a jogokat. A kamara minden időben harcba állott az összes diktátorokkal és az összes diktatúrákkal. Az a kamara, amely elvitatja valamely ember jogait, hogyan fogja védeni az ügyfelek jogait.

Az újságírók kérdéseire elmondotta ezután Dobrescu, hogy lelkiismereti kérdések miatt nem vállalt jelöltséget. Ugyanakkor azonban

felhívta az illetékesek figyelmét arra, hogy mi fog történni, ha idejében nem intézkednek. Iunian nem látta előre az eseményeket s naiv módon állított össze listáját. A választás eredményének felelőssége, amely kiszámíthatatlan következményekkel járhat a román politikára, elkerülhetetlenül azokra nehezedik, akik nem látták előre a jobboldal veszedelmét és nem intézkedtek ennek elkerülésére. Az eredmény az, hogy míg a jobboldal egyetlen blokkot képez, a demokratikus baloldalon a lélek halhatatlanságáról vitatkoznak. Ha nem eszmélünk fel idejében, saját házaikban fognak ölni és más embervadászathoz is asszisztálhatunk. A demokráciát gyilkolják le a demokráciát. A kormány bünrészessége nélkül mindenesetre nem lett volna lehetséges az, hogy az országot visszaszűlyessék a középkorba. Egyenesen megható volt, midőn a katonai kordonokon túl az ügyvédek megfutamtították, Inculet szeliden végigjár a szavazóhelyiségeket, hogy megállapítsa, vajjon nyugalom van-e vagy terror a kamaránál. Komédia volt ez, amelyet sirattak mindazon ügyvédek, akiknek szívükön fekszik az ország első kamarájának sorsa.

A külföldi valuták és devizák három árfolyama

Hogyan alakulnak a valuták az új 38 százalékos prémium hozzászámításával

Bucuresti, december 12. (Az Uj Kelet tud.) Megirtuk, hogy Leon ipariügyi alminiszter elkészítette a létesítendő devizahivatal tervezetét. A Banca Nationala és a pénzügyminiszterium a hivatal működése ellen foglaltak állást, miután az állam és a jegybank devizaszükségletei állítólag megkivánják azt, hogy a Banca Nationalának teljes monopóliuma legyen a devizák fölött.

Ezzel kapcsolatban az új külkereskedelmi rendszernek megfelelően létesített irányító bizottság tanulmányozás tárgyává tette, hogy a most bevezetett 38 százalékos maximális prémium mellett hogyan fognak alakulni az egyes külföldi valuták hivatalos árai s hogyan viszonyulnak ezek a szabad forgalmi árakhoz.

A bizottság a következő megállapításokat tette: a francia frank hivatalos árfolyama 13.60 lej, vagyis 33 százalékkal drágább, mint amennyit a Banca Nationala a 38 százalékos prémiummal együtt fizet.

A svájci frank hivatalos árfolyama 32.65 lej. A 38 százalékos prémium 12.40 lejt tesz ki, míg a frank szabadforgalmi árfolyama 67 lej, vagyis a különbség 32.70 százalék.

Az angol font hivatalos árfolyama 497 lej 50 bani, a 38 százalékos prémium 189 lej, míg a font szabadforgalmi ára 1015 lej. A különbség tehát 67 százalékos.

A dollár hivatalos árfolyama 102 lej 75 bani, a 38 százalékos prémium 39 lej 05 bani, míg a szabadforgalmi ár 203 lej.

A különbség 30 százalékos.

A cseh-korona hivatalos árfolyama 4 lej 16 bani, a 38 százalékos prémium 1.58 bani, míg a szabadforgalmi árfolyam 7 lej 80 bani. A különbség 26.4 százalékos.

Vita tárgyát képezte, hogy vajjon az osztrák silling erős valutának tekinthető-e. A silling helyzete a következő: hivatalos árfolyama 24 lej, a 38 százalékos prémium 9 lej 10 bani, a szabadforgalmi ár 38 lej 50 bani. A különbség 14 százalékos.

A német márkánál Constantinescu bankkormányzó azt kérte, hogy a 38 százalékos prémiumot nem a márka 40 lejese hivatalos árfolyamához számítsák, hanem a márka világpáratásához, amely körülbelül lejnek felel meg. Ez a számítás azonban csak a Banca Nationala által szükséges márkákkal szemben volna érvényes. A márka helyzete a következő: Hivatalos árfolyama 40.70 lej, 38 százalékos prémium 15.40 lej, szabadforgalmi ára 50 lej. A különbség 5 százalékos.

A pengő hivatalos ára 24 lej, a 38 százalékos prémium 9.10 lej, a szabadforgalmi ár 38 lej. A különbség 13 százalékos.

A drachma hivatalos árfolyama egy lej, 38 bani a prémium 1.80 lej a szabadforgalmi ár. A különbség 23 százalékos.

A dinar hivatalos árfolyama 2.90, 1.10 lej a prémium, 4 a szabadforgalmi ár. Különbség tehát nincs.

Az olasz lira hivatalos árfolyama 8.80 3.35 lej a prémium és 11.50 lej a szabadforgalmi ár, így tehát a hivatalos árfolyam javára mutatkozik egészen elenyésző különbség.

Csökken a zsidó tőkések kivándorlása Németországból Palesztinába

Berlin, december 12. December 6-án vette kezdetét Berlinben a németországi zsidó segélyegyesületének (Hilfsverein) évi közgyűlése, melynek középpontjában a kivándorlás kérdése állott. Megállapítást nyert, hogy a német zsidók, nevezetesen a tőkések kivándorlása Palesztinába egyre csökken, miután mindinkább nehezebb lesz a visszamaradt tőke kompenzációjaként kivitt német áruknak pénzzé való tétele Palesztinában és a többi keleti országokban. Ugyanakkor erősödik a tengerentúli kivándorlásra való törekvés.

A Hilfsverein vezetői kifejtették, hogy 1936 januárjában a zsidó kivándorlás háromszorosra lesz az 1935 novemberi kivándorlásnak és ennek megfelelően a novemberi 25 ezer márkás hozzájárulással szemben 65 ezer márkát irányoztak elő a januári kivándorlás segélyezésére.

A Hilfsverein elnökévé 1936 évre Max M. Warburgot, a neves zsidó bankárt választották meg, aki a tengerentúli kivándorlás megszervezését jelölte meg egyik legfontosabb feladatának. Ebben a tekintetben Dél-Amerika, a Távolkelet és Dél-afrika jönnek számításba.

A közgyűlésen felolvastak egy nyilatkozatot a berlini olasz főkonzultól, aki kijelenti, hogy az olasz kormány nem fog akadályt gördíteni olyan német zsidók Olaszországba való bevándorlása elé, kiknek megengedik, hogy fejenként 30 ezer márkát vigyenek ki a Birodalmi Bank csekkje formájában, mely olasz lírára szól.

A Zsidó Távirati Iroda értesülése szerint német líra-követelésekről van szó, amelyek Olaszországban befogtak és aranyértéküknek negyven százalékát vesztették már el, emellett azonban a kivándorló zsidók aranyértékben kell, hogy átvegyék a líra-összegeket, anélkül, hogy a tőkét azután tovább transzferálhassák más országokba.

A Hilfsverein egyik delegátusa a közeli napokban Olaszországba utazik, hogy megvizsgálja ott a letelepedési lehetőségeket a német zsidók számára. Az Olaszországi zsidó szervezetek közölték a Hilfsvereinnek, hogy Olaszországban több ezer német zsidó számára, akik tőkével rendelkeznek, volna hely. Tekintettel azonban az olasz háborús helyzetre, alig néhány ezer német zsidó kivándorlásáról lehet szó Olaszországba.

PÉNTEK
Fekete
Két ány helyzete
Az
Azon az es
mány II. Gy
szókkal együ
stum nagy va
zumszikkák,
velünk ott ál
tal, alacsony
hadügyminis
tentes szerin
Ez a soroz
selejtől elt
ask az öve
rög királysá
hogy muzeu
ys, az új el
jog professzo
intokból de
néve észrev
ása paralizá
lik a többi
erődemus tud
előt áll.
Nyilatkozta
net d'affair
politika me
gyvédek, m
szetelteli kor
psá a királyi
külügyminis
alakulása. N
nak az orszá
hogy kivéze
fárasztó lab
Hogy mit
kon kívül, il
shoz fel ke
működő cso
desen felos
között a leg
Tszladaris n
működő cso
vált régens
hívják. (Sz
venizelista
nizelos emig
kiváltságot,
kánusok (V
resauráció
nastoru pá
Menolas P
por, Paps
csák republi
párti a leg
amelynek a
miniszteri é
Egyelőre
kisebb, két
lóni mények
van, nézett
láuk a kir
Fantaszül
egyedül áll
között part
nek a párt
kiválti, tehá
Demendy
trigylendő
hosszu élet
vezetője az
kormányalt
első napje
trónusáig
néhány köt
tagadta a
előt és ne
meghívást.
Az
tam
Ugy kel
riszban o
lással, me
katonai és
ritette el,
tikis. Vilá
kormányu
restauráci
kellemes.
amoddig k
rály hazá

Fekete Tivadar görögországi cikksorozata:

Az új görög királyság tiznapos mélege: vulkán a hamu alatt

Két árnycék: Venizelos és Mister Waterloo. A Demerdys-kormány helyzete és feladatai. Pártok a trón előtt és a trón mögött

Athén, december hó. Az Uj Kelet kiküldött tudósítojától

Azon az estén, amelyiken az új görög kormány II. Györgynek felesküdt, a főgrafikusokkal együtt surrantam be a külügyminisztérium nagy tanácstermébe. Villantak a magnésiumszikrák, kattogtak a gépek és szemben velünk ott állott kilenc frakkos ur s egy fiatal, alacsonytermetű generalis: az új görög külügyminiszter — a válság, a hivatalos jelentés szerint, megoldódott.

Ez a sorozat öreger — a hadügyi tárca viselkedésétől eltekintve — mindannyian túlvannak az óvenen; ez tehát az újjászületett görög királyság első kabineje. Be kell váltani, hogy muzeumi összeállítás. Constantin Demerdys, az új elnök és külügyminiszter a büntetőjogi professzora, mint jelenség, fotografiai távlatokból dekoratív agastyán, de közelről szinte észreveenni, hogy sandó és az egyik oldalán paralizálódó. Egy fejjel mégis kimagaslak a többi közül. Bizonyára nagy hazafi s nemcsak tudós, de roppant politikai feladatok előtt áll.

Nyilatkozata szerint a kormány csak cabinet d'affaires, minden pártoktól független, politika mentes üszelével. Tagjai tanácsok, ügyvédek, mérnökök, tudósok. Egy ilyen összetételű kormányra mondotta nekem két nap múlva a király hazatérése előtt Theodorakis volt külügyminiszter, hogy ki van zárva a megalkudása. Nyolc nappal e jóslat után itt állnak az ország legérintélyesebb hadastyánjai, hogy kivesszék a görög polgárt a belügyek furcsa labirintusából.

Hogy mit jelent Görögországban egy pártokon kívül, illetve pártokon felül álló kormány, ehhez fel kell vonatlatni az ebben a percben működő csoportokat. A mai, egyébként rövidesen feloszlásra ítélt parlamenti pártok között a legtöbb hívet (180 képviselő) számol Tsaldaris néppártja. (Királysági). Kondylis volt régens csoportját nemzeti radikálisoknak hívják. (Szintén rojalista). A liberális párt, a Venizelista frakció, republikánus s vezére Venizelos emigrációja s a Sophoulis. (Elismeri a királyságot, egyelőre). A progressz-v-republikánusok (vezérik Cafadaris), visszautasítja a koronázást. Köztársasági frakció még Papadastorhi pártja, az agrár-munkáspárt, továbbá Menolas pártja, az agrár-republikánus csoport, Papandreas pártja, amely egyszerűen csak republikánusnak nevezi magát s királypárti a legujabb alakulat, a nemzeti néppárt, amelynek a vezére Theodorakis volt külügyminiszteri államtitkár.

Egyelőre ezek a főbb parlamenti csoportok, kisebb, két-három-négy képviselőből álló külső párt-núlszok szempontjából. S ma ennek a parlamentnek a kormánya pártokon kívül, tehát ismét egy tömör párt.

Demerdys Constantin tanár urnak nincs megítélendő helyzete. Nem is rendezkedik be hosszú életre. Egyelőre csak pillanatnyi levezetője azoknak az ellen-éeknek, amelyek a kormányalakítás első hetében s a restauráció első napjaiban a király új biortól ragyogó bíróúság csaptak fel, addig a fokok, hogy néhány köztársaságipárti vezér kereken megtagadta a II. György királlyal való kollaborációt és nem fogadta el az audienciára való meghívást.

Az amnesztia viharában tombolnak az ellentétek

Ugy kellett legyen, hogy II.ik György Párisban csakugyan találkozhatott Venizelossal, mert attól a szándékától, hogy széles katonai és civilamnesztia adót, senki sem tiltotta el, se Tsaldaris, se Kondylis, se Theodorakis. Világos, hogy a királyt hazahozó régens-kormánynak, amely de facto helyreállította a restaurációt, ez a széles amnesztia nem volt kellemes. Nem is jelent meg a rendelet addig, ameddig Kondylis le nem mondottak. A király hazajövetele után még két olyan minisz-

tertanácsot tartott Kondylis, amelyben hevesen kikelt a széleskörű kegyelem ellen az egész restaurációs kormány.

Es így történt meg a restaurációs első hetében, a még alig helyreállított alkotmányos élet első lélegzetei között.

hogy a köztársasági frakciók az amnesztia kérdésében egyetértettek a királlyal — a venizelista Sophoulis elsősorban —, viszont a rojalista pártok első differenciája

Titulescut ünnepelték a bucuresti cseh követségen

Román-cseh barátkozás Bucarestiben

Bucuresti, december 12. A lapok hosszas beszámolókat közölnek Jan Seba csehslavok követ és Titulescu külügyminiszternek a csehszlavok követségen mondott beszédéről. Seba beszéde során méltatta Titulescu nemzetközi politikai érdekeit.

— A külügyminiszter — mondotta a követ — a béke katonája és ilyen értelemben fejt ki működését nemzetközi téren Genfben a Népszövetségnél és az összes nagy fővárosokban.

Titulescu válaszában meghatódottan mondott köszönetet az őt ért dícséretékért, majd így jellemezte politikáját: A békét nem lehet csinálni, azt meg kell

az új uralkodóval éppen az amnesztia körül alakult...

Ilyen szintelen, ilyen akadémikus, ilyen pártokon kívül, alui vagy feilialló kabinetnek kellett jönni, hogy a pártállamoktól függetlenül, az előrehaladó korok és nagy polgári érdemek magasiatán a Demerdys-kormány ellenjegyezze az amnesztia-rendeletet s ezzel megnyissa a börtönajtót a lázadó márcsusi tengerészeknek, tüzereknek és közhivatalnokoknak. A cellákból és kamatákból kitóduló tisztek és civilek egyelőre nem kapiák vissza vagyunkat és aktív funkcióik közé sem helyezik vissza őket, sem katonai, sem civil értelemben. De a visszazavargás mégis csak megindul majd és ki tudja ma, hogy hol áll meg?...

A Demerdys-kormány addig is előkészíti a választásokat, akarékoskodik a büdzsével, ekvilibrál a külpolitikában a Balkán-paktum és az angol-barátság között s fel fogja osztlatni az előbb bemutatott sokszin parlamentet. A pártok lángoló aktivitása, a rojalisák csüggedt lojalitása a republikánusok várakozó „pihenő”-állást mellett II-ik György görög királynak Európa legkiszámtáhatatlanabb népével kell számolnia. S új biortában két árnyékre kell figyelnie feszült idegekkel.

Az egyik árnyék görög. Venizelosnak hívják s emigráns. A másik árnyék angol. Mister Waterloo-nak hívják s Anglia minisztere Athénben.

nyerni. Ezért egész politikám abban állott: mellékné állítani mindazokat, akik attól az ideáltól vannak áthatva, harcolni Európa békéjéért. A kiántant, a Balkán-szövetség, Franciaország és a szovjetunió amelyek képviselői jelen vannak, erős alapot képeznek a béke számára. Es ne feledjük el, hogy aki Franciaországot mond, Nagy-Britanniát és Olaszországot is mond. Mi nem csinálunk exkluzivistá politikát, készek vagyunk kezét nyujtani mindazoknak, akik békét kívánnak. Ez tesz erőssé bennünket. Titulescu poharát Massaryk elnök, Benes és neje, valamint Seba és neje egészségére, végül pedig Csehszlavákia prosperitására üritette.

Mi történt a fővárosban december 10-én

Amikor Tatarescu meg akarja hosszabbítani miniszterelnökségét...

Bucuresti, december 12. A Zorile részletes tudósítás közöl a december 10-i úki bucuresti eseményekről. A Sf. Antra templomban tartott istentisztelet után, amelyen Cuza professzor is részt vett, a diákok a Calea Vacaresti felé vonultak zajosan tüntetve a zsidók ellen. A Baratiei ucca közelében csendőrkordon állta el útjukat. Örszetüzés keletkezett, amelynek során a zsidó üzletek kirakatait beverték. Az összes üzletek ralloit lezuhattak. A rendet a hatóságok csak országai erőfeszítés után tudták helyreállítani.

Délután három óraker a Lipscai ucca sarkáig diákok igazoltatták le a hivatalokba és üzletekbe igyekvő alkalmazottakat. Vasbotokkal és fütükösökkel felszerelve támadtak rá a védtelen emberekre. Délután négy óraker az üzletek még nem voltak nyitva. A csendőrök újabb kézbe lépésére volt szükség a rend helyreállításához. Este hat óraker nagyobb diákcsoport tüntetett a Lipscai uccán. Beverték néhány zsidó üzlet ablakait és bántalmazták a zsidó és nemzsidó járókelőket, akik nem voltak hajlandók igazolni magukat, vagy gyanus külsejűeknek bizonyultak. A Patriei uccában kisebb öszeres üzletekre

támadt a tömeg. A kereskedők összefogtak és szembeszálltak. A harcnak mindkét rézről számos sebesültje volt. A csendőrök nagy késéssel érkeztek a helyszínére, bár a rendőrprefektura épülete alig néhány lépésnyire volt az incidensektől. Este fényolc óraker újabb támadást kíséreltek meg a Patriei uccán, de ezuttal is eredménytelenül.

A zsidólakta uccákban az esti órákban megerősített járőrök cirkáltak. Az igazoltatás egyébként az egész főváros területén zavartalanul folyt. Délután négy óraker Negru tanácsos törvényszéki bíró az igazságügyi palotából jövet fiatal emberek támadták meg és felszólították, hogy igazolja magát. A bíró tiltakozott, mire mellbevágták. Negru tanácsos erre a villamos utasainak segítségéül leigazoltatta az egyik támadót, elvette igazolványát és visszaérve az igazságügyi palotába, feljelentést tett ellene az ügyészségen.

Az igazságügyi palotában a szorványos incidensektől eltekintve, nyugalom volt. Az ügyvédek és felek egyaránt igyekeztek elkerülni az igazságügyi palotát. Az egyik ujonnan megválasztott tanácsos több fia-

RHEUMA TOGAL advertisement with image of a man and a bottle of medicine. Text: 'RHEUMA köszvény idegfájdalmak TOGAL A TOGAL-t esport zerecsés összetételénél fogva — a nagyon fontos — érzékeny emberek is jól bírik. Hatásosan támogatja a TOGAL egyik alkotórésze a CHININ is, mely zinen fűdőmcsillapító és a szövetekre erőteljes tonizálóhatással rendelkezik. TOGAL erős nyugtató és bakteriumölő — megakadályozza az az a kiváló képessége hogy a kórokozó anyagokat a szervezetből gyorsan távolítsa el. CSINÁLJON egy TOGAL-KURAT TOGAL a rheumatikus betegségek kezelésére egyszerűen és eredményesen használja.' Image of a TOGAL medicine box.

tal ügyvéd segítségével evakuálta a zsidó ügyvédek egy a tanácskozó tereméből, mint a dohányzóból.

A Dimineata ezekhez az incidensekhez a következő megjegyzést fűzi:

„A tegnapi támadások logikus következményei az ügyvédi kamarában történt eseményeknek. A huilgánok és a Tatarescu kormány közötti ríkitó barátkozás és azonos címizussal nyilatkozik meg a képviselőházban, az ügyvédi kamarában és az uccán. Felesleges felhívni a kormány figyelmét a felhaborítban erkölestelen politika következményire. Reméljük, hogy a Tatarescukormány meg fog bukni még mielőtt teljesíthetné katasztrófalís küldetését. Ez a küldetés világoosan látszik. Tatarescu abban az óhajában, hogy néhány héttel meghosszabbítsa miniszterelnökségét, kész arra is, hogy az alkotmányos intézményeket azoknak kezére játssa, akik ezen intézmények nyílt ellenségei. Midőn egy rendszer annyira aljas bűnrészességekre keveredik, sorsa meg van peasztelve.”

Szárnyas ruhában akar repülni egy amerikai feltaláló

Newyork, december 12. Eredeti módon akarja megoldani a motornélküli repülés problémáját egy 65 esztendőes amerikai feltaláló. Repülőruhát állított össze, mely véleménye szerint forradalmat jelent majd a közlekedés terén. A feltaláló azt állítja, hogy találmányával az emberek tényleg motor nélkül repülnek majd és a lezuhanás veszélye sem fenyeget. A repülőruha alumíniumból készült, melyre bádóg szárnyakat erősítenek és egy rugószerkezetet. A repülőruhát a vállakon és a derék körül kell megerősíteni. A rugókat egy-egy tubusban kötik össze a szárnyakkal és egy pedál szerkezettel kell működtetésbe hozni. A lezuhanás veszélyét hidrogén gázzal megtöltött ruhabélés hárítja el, mert ha a rugók nem működnek, a pilótát a hidrogén a levegőben tartja. A feltaláló véleménye szerint az egyetlen megoldatlan probléma a felszállás. A földről ugyanis egyelőre nem lehet ezzel a találmánnyal fölzállani s így a pilótának toronyról, vagy magas épületről kell indulnia. A fanatikus feltaláló maga akarja a legujabb emberi repülést bemutatni. Szakörökben nem nagy bizalommal néznek a bemutatónak is Ikarus sorsát jóslják.

— Iunian cáfolja, hogy ki akar békülni a national társasáttal. Bucuresti-ből jelentik: Grigore Iunian megcáfolja szoka' a h'reket, mely szerint tárgyalások' folytatna a national társanista párttal való kibékülés végett.

Forduljatok haladéktalanul a Zsidó Párt jogvédő irodájához szavazati jogotok megszerzése véget

SPORT

A Haggibbor közgyűléséről

A tornaszakosztály múltévi működése a jubiliaris közgyűlésen felolvasott jelentésükreben

Cluj, december 12. (Az Uj Kelet tud.) A Haggibbor jubiliaris közgyűlésén felolvasott jelentések a leghibb kifejezői annak a tevékenységnek, amelyet a cluji zsidó sportegyesület az elmúlt évben sportbelileg kifejezett. A jelentések sorát, mint a legtöbb sportág, de alig két hónapja működő tornaszakosztály jelentésével kezdjük meg, amelyet a szakosztály vezetője a következőkben olvasott fel: Igen tisztelt közgyűlés, chávérák és chévárók!

A zsidó jövő iránti aggodalom és a Makkabi Világszervezet tömegtestnevelési programja adta az impulzus néhány lelkes haggibborista ifjúnak, hogy a cluji zsidó ifjúságot minél szélesebb körben a Haggibborba szervezzék be. És mert az al általános testnevelési szempontjából elsősorban a torna jön számításba, két hónappal ezelőtt megalakult a tornaszakosztály, amely rövid működése óta 137 aktív tagot számlál. Ebből 31 gyermek, 31 leány és 71 fiú. A tornaszakosztály tevékenysége felöleli a tornának mint sportágnak minden ágát: svédorna, szertorna, box, birkózás, szabadgyakorlatok, speciális Makkabi-gyakorlatok és rendgyakorlatok. Ez utóbbiak héber vezényszóra történnek. A közeljövőben pedig a tornaszakosztály összes tagjai dzsudzicuit fognak tanulni, amely kitűnő önvédelmi torna. Szellemiek terén attól eltekintve, hogy a tornateremben a legteljesebb zsidó szellem uralkodik, a tagok egymás chávérának szölik és kivétel nélkül mind tegeződnek, előadásorozatot fogunk rendezni, amelynek anyaga fel fogja ölelni az összes általános zsidó tudnivalókat, valamint a Palesztina újépítésével összefüggő problémákat.

A tornaszakosztálynak saját műkedvelő gárdája van, amely a tagok szórakoztatása céljából műsoros teadélutánokat és alkalmi, nagyobb estélyeket fog rendezni. A jövőre illetőleg a tornaszakosztály minden tevékenységét arra fekteti, hogy a már meglévő tagok foglalkoztatásán kívül a cluji zsidó ifjúság minél nagyobb tömegeit szervezzék be a Haggibborba a Makkabi Világszervezet zászlója alá. Ennek a közgyűlés után az új vezetőség újabb erőteljes propagandába fog kezdeni.

Beszámolónk nem volna teljes, ha nem említenénk meg egy, a szakosztályt működésében komolyan akadályozó tényező: és ez: a saját torna erem hiánya. Igen nagy szükség lenne a tervbe vett tornaterem minél sürgősebb felépítésére, amelyre a cluji zsidó ifjúság nevelése szempontjából nagy szükség van. A szakosztály létjogosultságát, valamint a testnevelés fontosságát igazolandó, a tornaórák alatt a szakosztály, működése iránti érdeklődőket szívesen lát. Kéri ez: annál inkább, mert ezáltal mind nagyobb lesz azok száma, akik a látottak alapján a tornateremépítő akció támogatói sorába lépnek. Amely tény egyébként, ha a cluji zsidó társadalom szívében viseli a jövő zsidó ifjúság sorsát, ismételjék, rendkívül sürögős realizációt igényel. Bizva munkánk erejében és annak elmaradhatatlan eredményében, valamint a zsidó társadalom segítségével, jelentésünket Makkabi köszönettel fejezzük be:

Cházák Veoméac.

A szertár felújítását és a szakosztály kibővítését határozta el a Haggibbor futballszakosztályának új vezetősége

Cluj, december 12. (Az Uj Kelet tud.) A Haggibbor futballszakosztályának új vezetője tegnap este tartotta az első ülését. Az ülésen dr. Lusztig Jenő elnök mellett mintegy harminc vezetőségi tag volt jelen és azon igen nívós viták hangzottak el a futballszakosztály jövőjét illetően. Mindenekelőtt is a vezetőség elhatározta, hogy a futballszakosztály a legteljesebb amatőrizmus alapján fog működni. A közeljövőre illetőleg a vezetőség úgy döntött, hogy a tél folyamán felújítja szertárát, hogy a tavaszi szezon kezdetekor a cluji futballkedvelő zsidó ifjúság minél szélesebb körben tudjon rendelkezésre állni. A terv anyagi fedeztetését teadélutánok és estélyek, valamint pártolótagok gyűlése révén fogja a futballszakosztály felhozni.

Haggibbor Kfar Makkabi teadélután a Vivó Clubban. Vasárnap, f. hó 15-én tartja a Haggibbor szokásos Kfar Makkabi teadélutánját, melyek az utóbbi időben a szezon legsikerültebb rendezvényévé fejlődtek. A város egész fiatalosága találkozik ezeken a teadélutánokon.

ÖT EMBER, ÖT KÜLÖNBÖZŐ VÁROSBÓL.

Mind-egyiknek meg volt a maga baja, gondja...

November 15-én a szerencse egy helyre gyűjtötte őket össze, a Sorsjáték húzására. Egyikük sem volt jelen a húzáson a Fundatia Carol termében, ahol a sorsolás történt, de a zsebükben levő sorsjegy összekapcsolta őket ezzel az eseménnyel.

MA MILLIOMOSOK.

H. könyvkiadó felélenkítette üzletét, D. Diaconu Craiovaról megvásárolta almat, vagyonát, egyetlen pillanat alatt. D. Ionescu Giurgiuban megszabadult a kishivatalnok napi gondjaitól. Dr. W. Bucurestiben a legmodernebb orvosi rendelőt rendezte be. Az ötödik milliomer, egy erdélyi ember, aki nem akarja, hogy nevét közzétegyék, is örül a vagyonnak.

Mindezt pedig azért, mert a zsebükben volt az Allami Sorsjáték sorsjegye. Ön is épen ilyen szerencsés lesz, mert a Sorsjáték folyton halad, újabb és újabb százmilliókat oszt ki.

DECEMBER 15-én lesz a II. osztály húzása. UJ MILLIOMOSOK, újabb tízezrei a nyerőknek.

KÖZGAZDASÁG

December 11-én életbelépett a forgalmi illetékekre vonatkozó új középértéktáblázat

A Monitorul Oficial közli a forgalmi és fényüzési illetékekre vonatkozó új középértéktáblázatot, amely december 11-ével életbe is lépett, bár mindenki arra számított, hogy január elsejénél hamarabb nem kerül alkalmazásra sor. Az új táblázat a megelőzőhöz képest 30 százalékos emelkedést jelent. A pénzügyminisztérium előzetes számítása szerint az új középértéktáblázat 300 millió lej jövedelmi többletet fog biztosítani a következő évi állami költségvetés javára. A fonalimportra

kivetett új illetékek ettől függetlenül további 100 millió lej jövedelmi többletet jelentenek a kincstárra nézve. A vámhivatalok már meg is kapták a pénzügyminisztérium távirati közzétételét, amely közli velük, hogy az új középértéktáblázat december 11-ével életbelépett és így ettől a naptól kezdődően a vámhivatalok a forgalmi és fényüzési adókat az országba bejövő áruk után már az új táblázat alapján kell kivessék.

Meg akarják vonni a két éve szünetelő szeszgyárak kontingensét

A szeszmonopol igazgatóságának az a lépése, amikor a termelési kvótát az egyes gyárak között százalékosan felosztotta, oly ellentétnek hivatkozta el a magvát, amelyek befejezését ma még sejtjen sem lehet. A szeszmonopol százalékos megosztásai ellen majdnem az összes szeszgyárak felelőseket jelentettek be, mivel egy részük kicsinynek találta a saját kvótáját, másik részük pedig nagyknak találta a többi gyárakét. A felelőseket felhívta a döntési bíróság hónapokat vesztített el a kompetencia kérdésének megállapításával, a döntőbíró elnöknek lemondásával, majd azzal az áldástalan viszálykodással, amely a mezőgazda-

sági szeszgyárak beavatkozása folytán keletkezett.

Most, amikor már úgy látszott, hogy az ellentétek lassan-lassan elsimulnak és a felelőseket felett érdemben fog ítélni a döntőbíró, váratlan újabb akadályok merültek fel.

Arról van szó, hogy a Bragadiru szeszgyár felhívta az illetékes hatósági tényezőket figyelmét az 1930 évi szesz törvényre, amely intőzkedése, mely szerint mindazok a szeszgyárak, amelyek működésüket két éven át szüneteltették, automatikusan elvesztik termelési kontingensüket és ez az így felszabadult kontingens természetesen a többi gyárakat illeti meg.

Azok a gyárak, amelyeket a Bragadiru bejelenés és egzisztenciáján érint, a leghevesebben tiltakoznak ez ellen és arra hivatkoznak, hogy a szesz törvény idevonatkozó intézkedései ma már nincsenek érvényben, másodsorban a kincstárnak nincs joga elkönfiskálni azokat a szerződési jogokat, amelyeket a szeszmonopol elismert és megerősített azzal a határozattal, hogy a termelési kvótában azokat a gyárakat is részesítette, amelyek két éven át kénytelenek voltak működésüket szüneteltetni.

Huseport Saturnaról Németországba. A földművelésügyi minisztérium engedélyt adott arra, hogy saturnarei kereskedők határon túli vagon sorsolásukat exportálják Németországba. Az exportot a saturnarei közigazgatás segítségével bonyolítják le.

Phönix vegygyár Buzărean már korábban berendezkedett cinkfehér előállítására. A gyár azonban nem tudta termelését zavartalanul lebonyolítani, mivel megfelelő nyersanyag nem volt rendelkezésre. Az utóbbi időben a gyár nagyobb kontingens kaptak cink behozatalára, másodsorban pedig kompenzációs megállapodást kötött olyképpen, hogy cink előállítására szükséges ércet exportál és helyette cinket fog importálni. A nyersanyagbeszerzési akadályok elhárítása után a Phönix teljes üzemmellel berendezkedik a tavaszi kampányra.

Eladák a Vlahitai Vasműveket. A Vlahitai Vasműveket, amelyek a Brasovi Állami Takarékpénztár égisze alatt működtek Kammer & Jekelius braszovi cég tulajdonában kerültek, nemrégiben eladták. A vevő csoport svájci tőkekből áll, akik között részvesz a bécsi gáztársaság volt igazgatója, Birtheimer is. Az új tulajdonosok most tárgyalnak a Vlahitai Vasművek új vezetőségének megalkotására vonatkozólag.

Saját készletéből eszközöl schillingátutalásokat a Banca. A Bancaat úgy intézkedett, hogy 3000 schilling számla értékig saját készletéből eszközöl átutalásokat 29.30 lejes árfolyamon. Németországba lehetővé teszi az előre való fizetést Rm. 50 lejes kurzuson.

Ismét halasztást szenved a Petrosani izzó-lámpagyár felállítás. A petrosani szőlőbánya izzó-lámpagyár alapítását határozta el évekkel ezelőtt. Előreláthatólag a gyakorlati keresztülvitelre egyelőre most sem kerül sor, minthogy a Petrosani igazgatósága az izzó-lámpagyár felállítására vonatkozó tervek revizió alá vételét határozta el.

Áremelésre készül a papirkartell. A papirkartell újabb áremelésre készül. Hírek szerint az emelés egyes papírmunkáknál a 10%-ot is elérheti. A kartellen kívül álló gyárakkal folytatott tárgyalások a kartellbe való bevonásra eredménnyel kecsegtetnek. A megegyezés létrejötte esetén a kartell braszovi eladási irodája, amely főként a zernesti papírgyár készítményét hozta forgalomba és azon célból alapított, hogy a carsi papírgyárral a versenyt felvegye, feloszlik.

Újabb fizetésképtelenség Clujon. Intézmények comert cu textile si tricotate S. A. Cluj (Inpec), amelynek tulajdonában működik a cluji, Cal. Reg. Ferdinand 3 sz. a. levő Pók áruház 5 év alatt fizetendő 100%-os közhitelezetiséget kért. Méreget és hitelről listát nem csatol. Értesülés szerint passzívák összege 1 millió lej.

LEGUJABB SPORT

Szombaton és vasárnap a Haggibbor vívőversenye Cluj bajnokságáért

Cluj, december 12. A Haggibbor szombaton vasárnap rendezte meg szokásos országos vívőversenyét Cluj város bajnokságáért. Eddig a Timisoara CFR 10, a saturnarei Olimpia CFR 8, a sibiui HTV 3 vívó nevével közölték a rendezőséggel, amely azonban még számít a saturnarei SZSE, az oradeai Crisana és NSE, valamint a bucarestiek nevezésére is. Hozzátevé még a cluji egyletek: a KAC és a Haggibbor nevezéseit, rekordszámú indulóra van kilátás. A nevezettek tudását illetően komoly erőpróba lesz a verseny. Pellegri Timisoara Szentkirályi és Bartunek KAC, Szánty NSE, Ötvös CFR, mind olyan képességű versenyzők, akik a Haggibbor vívóit a legnagyobb erőfeszítésre fogják készíteni, hogy megvédjék a tavalyi bajnokságukat. Herczeg Csibi s talán az országos bajnok Almann sikrásszállnak. A Haggibbor, amely már utánpótlása néhány tagját is felvonultatja, propaganda célzattal egységes belépőjegyet állapított meg 10 lejben. A törversenyek szünetelnek az unitarius gimnázium tornaterme, a kardi a katolikus liceum tornaterme, kezdete szombaton d. u. 3 órakor, illetve vasárnap reggel 8 órakor.

Mi történik a bucuresti ügyvédi kamarában és a főváros uccáin?

Az antiszemita mozgalom új etápija. A zsidó diákok nem járhatnak az egyetemre Szervezkedik a veszély tudatára ébredt demokratikus front

Bucuresti, december 12. Az ügyvédi kamarai választás határkövet jelenleg romániai antiszemitizmus történetében a hangulata teljesen megváltozott. Az antiszemita mozgalom új, nyitottabb formát öltött.

Az ügyvédi kamarai választások napján egy keresztény „círcsoport” megtámadta a „sz. Ion Noul” uccán „Schuller” zsidó diákokot. A zsidó diákok tudták, hogy amennyiben nem védik meg otthonukat éjszakára, nincs hova lefektetniük a fejüket. December van, hideg van. Mindkét oldalon voltak sebesültek.

Rövidesen bekövetkezett a reakció. Néhány nap óta zsidó diák nem teszi be a lábát az egyetemre. A filozófiai fakultáson egyetlen zsidó hallgató volt. Udvariassan felkérték, hogy távozzék s ha elkívánja kerülni a további kellemetlenségeket, ne is jöjjön többé az előadásokra.

Ugyanaznap a többi fakultásokon verekedések voltak...

A zsidó diákoknak nincs kihez menniük panasza. Egy kis verekedés már nem hatja meg sem a rektort, sem a dekánot.

A Schuller-ot hónapok óta rosszul fűtött, kedves szobáiban kényeszerstrájkot tartó néhány száz elkieseredett zsidó diák.

Több ismert zsidó ügyvéd házáat csendőrök székelték. Nagyon sokan tenyegető levelet kaptak, hogy „sziveskedjenek” távolartani magukat az igazságügyi palotától. Egyébként az új taktika szerint már nem használják a „zsidó” kifejezést és udvariassan evre-nak hívják a zsidót. Ez alól csak Cuza képez kivételt, aki őt senki sem várja el ezt az elnevezést. „Még magasabb célok érdekében”.

Az igazságügyi palota térségéből kiveszik ma Postelnicu zsidó ügyvédet, aki egyike a bucuresti ügyvédi kar büszkeségeinek. Több fiatal ügyvédet leigazolattak. A fővárosi zsidó ügyvédek körében leirhatatlan az elkieseredés.

Tegnap este mintegy ötven antiszemita tüntetés volt a vacaresti negyedben romboló károkat okoztak, járőröket bántalmaztak. Órákon keresztül folyt a herce-hurca, míg az ócskárhakereskedők negyedébe értek. Itt szembe találtak magukat az ócska utcáikat védő „handlékkal”. A diákok kövekkel, dorongokkal voltak felfegyverkezve, a handlék jökök az ócskások is. Mindkét tábor egyótt sebesülteket a kövezeten. Az antiszemita verekedők otthagyták bajtársaikát és magosan megfu amott-k. Amint egy kis ellenállással kerülnek szembe, háttá fordítanak. Később megérkezett a készütség is s megkapította, hogy a tömeg széteszolt.

Élő zsidó körben összegyűltek a zsidó fővárosi exponensei. Sokan közülük románoknak tekintik magukat még ma is, a zsidó vallású románoknak. Blumentfeld-Sculer — aki nemrég dühösen ugrott fel, ha valaki zsidó Pártról vagy Keren Kajemetről beszélt vele — tartott előadást. Dióhéjban körülbelül ezt mondta:

„Elszemerem, boldogok azok, akik megérintik a zsidó Nemzeti Otthonba vezető utat, mert elviselhetetlenül szomorú volna, ha az, amit eddig kisérletnek tekintünk, nem vált volna élő valósággá...”

Az, ami napok óta a parlamentben zajlik, nagyon fantasztikus. A román parlament arizmusának legmagasabb fóruma box- és birkózó versenyeket rendez.

Az Ianculescu-Dobrescu incidens a következőképpen zajlott le: Dobrescu a padjától felugrott. Az antiszemita kórusban kezdtek. Scridon nasaudu gogista, aki szenátor és szerény tagja évek óta a parlamentnek, de aki az utóbbi napokban csodálattal hallgató volt, fegyengedően Scridonhoz közeledett. Ianculescu Scridon és Dobrescu közé lépett s perfid módon Scridon felé fordult:

„Ugyan, ugyan, hagyj békében, mit veszel? — de a köve kezé pillanatban hirtelen fordult s a mit sem sejtő Dobrescu felé arca vágott.

„Mikor fejelem bizottság elé utalják, felmondva tilt-kozt? Egy pofonért?!”

Az Antim-nak Andrei akart válaszolni. A parlament legdisztingváltabb tag-

jainak. Talán az angol parlamentnek is dörzse válhatna... Elfelejtette azonban, hogy egy Gogával, egy Cuzával, egy Robuval áll szemben.

Dr Lupu viharos természetű sem képes lázó temperamentumával szembeállani azokkal, akik a közönségség sarába igyekeznek ti-

porni a parlaten arizmust s a demokráciát. Hiába, hiányzanak a zsidó képviselők. A kormány semlegessége gyanús. A liberális párt a tüzzel jár s k.

Szerencsére a többi demokratikus erők tudatára ébredtek a veszedelemnek s szervezkednek. (—del)

A „magyar parasztpárt” helyeseli Titulescunak

Bucuresti, december 12. A magyar parasztpárt Odorheiuban tartott kongresszusára a következő táviratot intézte Titulescu külügyminiszterhez:

„A magyar parasztpárt hű maradványai régi elveikhez, amelyeket munka és szenvedések acéloztak meg, hite és nyelve fenntartása mellett, őszinte lojalitását fejezi ki a román állam iránt és reményességét megindaghatatlan bizalommal helyezi a román demokráciába. Abból az al-

kalomból, hogy excellenciád, mely intuícióval rávilágított a jelenlegi lehetetlen politikai helyzetből kivezető utra, amire akarattunkon kívül tévedtünk, a magyar tömegek nevében azt a mélyből jövő kívánságunkat nyilvánítjuk, hogy eredményes együttműködést fejthessünk ki többeségi testvéreinkkel. Kérjük Önt, fogadjja mély tiszteletünk biztositékát. Dr. Réty volt képviselő, a magyar parasztpárt ügyvezető elnöke.

Kiméretlen eréllyel lép fel a nankingi kormány az autonomisták ellen

Csing-Csaóban leverték az autonomista lázadókat, Yen-Csiut visszafoglalták a kínaiak

Nanking, december 12. (Rador.) A csingcsaói autonomistákat, akik előző néhány nappal fellázdak a nankingi kormány ellen, leverték. A shantung kormány közölte, hogy 48 órai harc után sikerült elfojtania a zendülést, amelynek vezetőit kivégezték. 260 autonomistát le-tartóztattak.

A Reuter pekingi jelentése szerint Ku-Yuannak a mandzsu csapatok által való elfoglalása után több ezer mongol katona menetel Jehol tartomány felé. Egy Csien-Csinből érkezett távirat szerint Yen-Csiu helyiséget a kínai csapatok visszafoglalták és szabadonengedték a lázadók által elfogott tisztviselőket.

Nankingi jelentés szerint Kelet-Hopei autonóm kormányzata utasította a pénzügyi és vámkirendeltségeket, hogy a befolyó adókat és vámkat ne küldjék többé Nankingba. Ez az intézkedés, amelyet a kínai fővárosban jogosulatlanul mino-

sitének, Kína külföldi hitelezőinek érdekeit is sérti, akiknek a pénzügyi és vámjövendelmek biztosítékul le vannak kötve.

Atalakitották a nankingi kínai kormányt

Shanghai, december 12. (Rador.) A Csang-Kaj-Sek elnökletével összeült politikai tanács fontos változtatásokat eszközölt a kabinet összeállításában és a magasrangú közigazgatási tisztviselők körében. Csang-Csent, Hopei tartomány kormányzóját külügyminiszterre nevezték ki. Csang-So-Pin tábornokot belügyminiszteri tárcá vezetésével bízták meg. Ő eddig Kína tokiói nagykövete volt.

Peeking, december 12. (Rador.) A kínai csapatok elfoglalták Ku-Yuan helyiséget, amit a mandzsuriai csapatok kiürítettek. A mandzsu csapatok folytatják előnyomulásukat Pao-Cang vidéken, amelynek fővárosát elfoglalták.

Massaryk elnök nem fogadta el Hodzsa Milán lemondását

Még e hét folyamán nyilvánosságra hozzák Massaryk lemondását. Malypetr a jobboldali pártok elnökjelöltje

Prága, december 12. (Rador.) Massaryk elnök elutasította Hodzsa Milán miniszterelnök lemondását, amit a kormány tegnap délutáni rendkívüli ülésén határozott el. Tegnap este újabb minisztertanács volt, amelyen Hodzsa közölte miniszter-társaiival, hogy az elnök nem fogadta el a lemondást.

Az ügyben kiadott hivatalos közleményt kommentálva, a Venkov című lap a köztársasági agrárpárt organuma, mely pártjának tagja Hodzsa és három minisztere — így ír: „Hosszu tárgyalások folytát néhány nap óta a kormánykoalíció kebelében és a koalíciót alkotó pártokban. Amikor a nézeteltérések összeegyeztethetetlennek látszottak, igen természetes volt, hogy

Hodzsa Milán az ügyet Massaryk elnök elé terjeszti felülbírálás végett. A miniszterelnök meg akart róla győződni, hogy még bírja az államfő bizalmát. Az a tény, hogy az elnök visszautasította Hodzsa lemondását, arra enged következtetni, hogy e bizalom felett rendelkezik és továbbra is ő rá háramlik a tárgyalások folytatásának és a szükséges határozatok meghozatalának teherteréte.”

London, december 12. A Daily Telegraph szerint Massaryk lemondását még e hét folyamán nyilvánosságra fogják hozni. A lap azt írja, prágai tudósítás alapján, hogy a cseh jobboldali pártok elnökjelöltje: Malypetr, volt miniszterelnök, a képviselőház jelenlegi elnöke.

A cluji rendőség új „nyomozói” Hogyan tanítják betörőfogásra a rendőrkutyákat?

Cluj, december 12. Clujon és környékén nagyon elszaporodtak a bűntények az utóbbi időben. A rendőség minden rendelkezésére álló eszközzel azon van, hogy megelőzze a bűnözés továbbterjedését és kézrekerítse az elszaporodott gonosztevőket. Modern zsilák e célból a rendőrségi apparátust, fokozottabb kiképzést kapnak a rendőrtisztek, a detektívek, a közrendőrök, sőt új fiatal „nyomozó közegeket” is „szerződtetett” a rendőség, akiknek a bűntények leleplezésében igen nagy szerep fog jutni. Az új nyomozó közegek a rendőrkutyák. Tíz fiatal farkaskutya van a rendőrségnek és ehhez a napokban érkezett meg egy dán és egy német dog. Fatai, gyönyörű kutypéldányok ezek. Négy rendőri és egy elsőrangú szakképzésű idomító: Csákány tanár végzi velük az instrukciókat.

Alig néhány hónapja tanulják csak a kutyák a nyomozás, szaglászás, „letartóztatás” nehéz mesterségét és máris bámulatos előmenetelt mutatnak ezen tudományokban.

Végignéztük ma délelőtt a Békásban a kutyák gyakorlatozását. Négy fiatal farkaskutya mutatkozott be. Porázon vezette őket elő a szolgálatukra kirendelt rendőri és szaktábla üdvözölte a látogatókat. A kutya két hátsó lábára ereszkedett, testét kihúzta, fegyelmezettin tiszteletgel őt is. Aztán a rendőrnök „phen”-t vezényelték és ugyanabban a percben a kutya is pihenő állásba, azaz a hasára ereszkedett.

Utána bemutatták ugrási szakképzettségüket a kutyák. Bámulatosan jól vannak be-dresszírva. A rendőri embermagasságra tartja a kutyakorbácsot, a kutya pedig helyből átugorja, mintha csak lépne egyet. Ha aztán ugrás közben vezényszó: hall: „kapd el”, akkor kikapja a korbácsot a rendőri kezéből és úgy folytatja ugrását a levegőn keresztül. — De ilyen gyakorlatozások — mondja Csákány mester, minden kutyát meg lehet tanítani. A rendőrkutyák feladatukra azonban egészen másban áll.

Szágloérezkük fejlesztésére fordítják első-sorban a legnagyobb gondot: A kutya leül a rendőri parancsára, engedelmesen, mozdulatlanul. Nem állna fel semmi pénzért, amíg újabb parancsot nem kap. Akkor megsza-galtatnak vele valamilyen tárgyat, majd pedig eldugják jó távol eső helyre onnét. A kutya parancsot kap: „keresd” és a következő percben már nyilegyenesen szalad abba az irányba, ahol csalihatatlan szágloérezke folytat az eldugott tárgyat érzi. Egy perc sem telik bele és már vissza is tér, szájában a keresett tárggyal.

De ez nem minden. A betörőfogáshoz sok mindent kell a kutyának megtanulnia. Egy ruhadarabról, egy zsebkendőről, amit valaki magán visel, kétségtelenül megállapítja a kutya a tulajdonosát. Es ha az illető keresésére vezényelik, egy-két kilométernyi távolságra pedig nem tud elbujni a kutya elől. A kísérlet élenken bebizonyította ezt. Valaki egy kesztyűt dobott el az uton, majd jó nagy távolságra attól a helyről elrejtőzött. Odavezették a kutyát, megszagoltatták vele a kesztyűt. A kutyának egy percig sem kellett „gondolkodnia”. Mintha puskából lőték volna ki, szaladt a kesztyű tulajdonosának rejtékhelye felé és odaérve, előrángatta a kabátjától. Az ilyen módon őrizetbe vett embernek nem szabad megmozdulnia. Ha nyugodan áll, a kutya nem bánja, ha azonban mozdulni próbál, rögtön megérezheti a kutya éles fogait.

Bármilyen tárgyat rá lehet bízni az ilyen rendőrbre őrizet végett. Senki gazdáján kívül nem közelítheti meg a tárgyat. Ilyenkor a kutya nem ismer tréfát. Könyörtelenül le-tartóztatja azt, aki az őrizetere bízott dolgot el akarja lopni.

A rendőrkutyáknak sokat kell még tanulniok. Kétségtelen azonban, hogy páratlan eredményeket fognak majd felmutatni a bűntény-nyomozás terén.

Ki tudja, talán többet, mint az eddigi módszerek? (—én)

Még nem ért véget a spanyol kormányválság

Madrid, december 12. A spanyol kormányválság még nem ért véget. Alcalá Zamorra köztársasági elnök folytatja megbeszéléseit a vezetőpolitikusokkal. Zamorra az éjjel megbízta Chapa Prietat kormányalakítással, azonban a politikus nem fogadta el a megbízást azzal az indoklással, hogy nem vállalkozik a pénzügyi problémák megoldására. Azt hiszik, hogy Valladares kap megbízást kabinetalakításra.

UJ KELET Legújabb hírek

A párizsi abesszin követ hivatalosan közölte Lavallal, hogy Abesszinia nem adja fel területi integritását

Negyvennyolc órán belül átadják Mussolini válaszát, amely kedvező lesz. A Népszövetség hozzájárul a Laval-Hoare-tervhez? Nem vetik fel a 18-as bizottság mai ülésén a szankciók szigorításának ügyét

Ha Abesszinia nem fogadja el a békefeltételeket, felfüggesztik a szankciókat?

Párizs, december 12. (Rador.) Az abesszin követ kormányától kapott utasítás értelmében formálisan tudatta Lavallal, hogy Abesszinia nem fogadhat el olyan békefeltételt, amely területi integritását érintené. Ha a javaslatok hasonlóak a lapokban közöltekkkel, azok csak nevetségesek lehetnek. A Reuter tudósítójának adott intervjújában az abesszin követ kijelentette, hogyha felmerül az a terv, hogy bármilyen kicsiny terület Olaszország kezébe kerüljön, Abesszinia harcolni fog az utolsó emberig, de nem fog engedni a támadónak.

Genfben egyelőre nem tudják, hogy mi a további terve a francia és angol kormányoknak arra az esetre, ha csak olasz részről fogadnák el a békejavaslatokat, míg a népus megmaradna azon az álláspontján, hogy már nem hajlandó területi engedményekre.

Egyébként tegnap Laval fogadta az olasz és abessziniai követeket, majd Marconi szenátort.

A Press Association angol hivatalos tájékoztató közölte. Eszerint a kormányfőfiak a párizsi eszmecsere megteremtették a békéhez vezető alapokat s most a békefeltétel további lépései a Népszövetségre tartoznak.

Genfben valószínűnek tartják, hogy az összehívandó ötösbizottság nem fog elutasító álláspontra helyezkedni a Hoare-Laval tervvel szemben.

Kedvező lesz Mussolini válasza

Róma, december 12. Hivatalos jelentés közli, hogy Mussolini a francia és angol nagykövetek fogadása alkalmával kijelentette, hogy nagyra értékeli az angol és francia kormányfőfiak fáradozásait a keletafrikai béke megteremtése érdekében s a neki átadott tervezetek beható tanulmányozás tárgyává teszi.

Genfi mértékadó körökben úgy tudják, hogy Mussolini válaszát a Laval-Hoare javaslatokra még ma, de legkésőbb 48 órán belül átnyújtják. Római híradás szerint

a Duce válasza kedvező lesz,

természetesen, ha időközben semmi zavaró körülmény nem jön közbe.

A Morning Post szerint londoni politikai körökben is azt hiszik, hogy Olaszország tárgyalási alapul el fogja fogadni a francia-angol javaslatot, viszont, hogy Abesszinia elutasítja.

Ebben az esetben Anglia számára igen nehéz lenne a szankciókat és a petróleumkivétel betiltását támogatni.

Francia diplomáciai körökben valószínűnek tartják, hogy a Népszövetség hozzájárulását adja a Hoare-Laval tervhez. Az elhatározásnál szerepet fog játszani az a tény is, hogy nagyrészt beigazoltnak kell elfogadnia a Népszövetség elé terjesztett olasz emlékiratban Abesszinia ellen emelt vádak.

A francia jobboldali lapok a Laval-Hoare tervezettel kapcsolatban dicsőítően emlékeznek meg Lavallal, a baloldali sajtója ezzel szemben a tervezetben foglaltakat a népszövetségi elvek elárulásának bélyegzik.

A Journal azt hangoztatja, hogy meg kell győzni Abessziniát arról, hogy áldozatokot kell hoznia, ha továbbra is nemzetközi támogatásban akar részesülni.

Ha vonakodnék elfogadni a békefeltételeket, valószínűleg megszűnnek a

már érvényben levő szankciók is.

Az Oeuvre szerint a jelek arra vallanak, hogy az angol állásfoglalásban beállott a döntő fordulat. Most már nemcsak Franciaország, de titokban Anglia sem bánná, ha olyan helyzet adódhatnék, hogy kifejezésre juttathassák Genf előtt azt az igényt, hogy szüntessék be az olasz ellenszankciók érvényét.

Súlyos vádak az angol áru-lás ellen

London, december 12. A Daily Herald és a Daily News Chronicle hevesen támadják az angol kormányt a békejavaslatok vállalása miatt. A Daily Express ezzel szemben, noha eddig mindig élesen szembehelyezkedett Baldwinnal, most azt írja, hogy a kormány háborútól mentette meg Angliát.

Washingtoni jelentés szerint Borah szenátor éles kritikával illette a Párizsban kidolgozott békefeltétel, annak a lapokban közölt formájában.

A szenátor rámutatott arra, hogyha az egyezmény létrejön ilyen alapon, Mussolini lesz Európa leghatalmasabb egyénisége.

Ebben az esetben a Népszövetség „az im-

perializmus eszköze” lesz.

Londoni jelentés szerint öt konzervatív képviselő javaslatot terjesztett be az alsóházhoz, amely követeli, hogy Anglia ne járuljon hozzá semmiféle olasz-abesszin megegyezéshez, amely nem tartaná szem előtt Angliának a népszövetségi alapszerződésből származó nemzetközi kötelezettségeit és

amely a támadónak egy nemprovokált támadás után is nagyobb előnyöket biztosítana, mint amilyeneket békes tárgyalások után elérhetett volna.

Egyidejűleg az angol alsóház ülésén kérdést intéztek a kormányhoz a párizsi békejavaslatok arányát illetően. Baldwin bejelentette, hogy egyelőre nem tájékoztathatja a törvényhozást, mert az érdekelt felek még nem adtak hivatalos választ abban a tekintetben, elfogadják-e tárgyalási alapnak a javaslatokat vagy sem.

Laval és Eden Genfben érkeztek

Genf, december 12. (Rador.) Laval ma reggel Eden és Madariagyalval egyidőben Genfben érkezett és a délelőtti folyamán a török és lengyel megbízottakkal értekezett. A 18-as bizottság 16.15 órakor kezdte meg ülését.

A Havas távirati iroda értesülései szerint az angol kormány széleskörű felhatalmazást adott Edennek, hogy a népszövetségi alapelvek keretei között járjon el Genfben.

Azonnali hatállyal életbeléptették Egyiptomban az 1923-as alkotmányt

A király aláírta a rendeletet. Az angol biztos is hozzájárult a visszaállításához

London, december 12. Kairó egyes negyedsiben kiújultak a zavargások. A rendbontók közötti villamosokat és gépkocsikat gyújtottak fel, karhatalmi épületek ablakait verték be, s a közvilágítás égőit semmisítették meg kődobásokkal.

Londoni jelentés szerint Fuad egyiptomi király Kairóban ma fogadja Neszim pasa egyiptomi miniszterelnököt, aki bejelenti a kormány visszalépését. A Reuter távirati iroda kairói munkatársa cáfolja azt a híradást, hogy Neszim pasa egyiptomi miniszterelnök kormánya már beadta volna lemondását. A tudósító hozzáfűzi a cáfolathoz, hogy fennáll annak lehetősége, hogy a kormánylemondás még is bekövetkezik.

Kairó, december 12. (Rador.) A király

aláírta az 1923-i alkotmány újbóli érvénybe helyezésére vonatkozó törvényrendeletet. Mint ismeretes, az akkori alkotmányt 1930-ban visszavonták. Mielőtt a palotába ment volna, Neszim pasa megegyezően megjelent az angol főkörmánybiztosnál, aki nem mutatkozott most annyira intranzigensnek és sejtetni engedte, hogy autoritásával támogatni fogja az 1923 évi alkotmány érvénybevezetését, amely biztosítja Egyiptom számára a függetlenségét. A főkörmánybiztos azt a feltételt állította fel, hogy a legnagyobb elővigyázatossággal végezzék az érvénybevezetés műveletét. Tartózkodó magatartásra helyezkedett különösen a parlamentáris életnek azonnali visszaállításával szemben.

A hozott intézkedések nagy megkönnyebülést okoztak politikai körökben, amelyek remélik, hogy a rend rövidesen helyreáll az egész országban.

Barátságos teákon dresszirozzák a miniszterek a fegyelmetlen többséget

Hamar elfelejtették I. G. Duca emlékét

Bucuresti, december 12. Ma délelőtti minisztertanács ült össze, amely a déli órákban meg tart. Folyó ügyeket vitatnak meg és megállapodnak azon törvényjavaslatokban, amelyeket a felirati vita után fognak a törvényhozó testület elé terjeszteni. Antonescu miniszter bizonyos pénzügyi problémákról tett jelentést, majd hadügyi kérdésekre került sor. Frangovici miniszter tegnap este lakásán teát adott, amelyen Tatarescu, a kor-

mány több tagja, valamint más liberális vezető emberek voltak jelen. Különböző napirenden levő problémákat vitattak meg kihangsúlyozva annak szükségességét, hogy a parlamenti többség a liberális párt tradícióinak és elveinek megfelelő magatartást tanúsítson. Erre azért volt szükség, mert a többségiek egyrésze az utóbbi időben fejtellenül tapsolt a jobboldali szónokoknak, így Gogának is, elfelejtve azt, hogy Goga alaptalan vádjaira hi-

Sir Hoare Olaszországból készül

Genf, december 12. Ugy hírlik, hogy az összehívott népszövetségi tanácsi ülésnek megjelenik Genfben Aloisi báró olasz főmegbízott is s résztvesz a tanács ülésén. Egyidejű genfi jelen és szerint a tizennyolcas bizottság mai ülésén nem fogják felvetni a szankciók szigorításának kérdését. A tagállamok közül eddig a következők nyilatkoztak: az elvi hajlandóságukat a szankció-szigorításban való részvételre: India, Argentína, Új-Zéland, Oroszország, Hollandia, Románia, Csehszlovákia, Sziám, Irak és Finnország.

Jóléresült genfi körök szerint még nincs szó a 18-as bizottság mára összehívott ülésének elhalasztásáról.

A Le Journal római tudósítója szerint az olasz fővárosban Sir Samuel Hoare olaszországi utjának leveleségéről beszélnek.

A Népszövetség tanácsa tárgyalja le a Laval-Hoare-féle békejavaslatot

Genf, december 12. Laval és Eden a korreggeli órákban megérkeztek Genfben. A délelőtti folyamán a kormányfőfiak megbeszéléseket folytattak a Genfben érkezett többi fődelegátussal, főleg abban a kérdésben, hogy milyen formában terjesszék a Népszövetség elé a párizsi Hoare-Laval békefeltételét. Az eredeti terv az volt, hogy a tervezetet az ötéscsoporttal tárgyalják le, melynek elnöke Madaraga spanyol fődelegátus, is osztozott ebben a véleményben. Lengyel és Törökország fődelegátusai azonban kifejtették az eszmecsere folyamán, hogy a békefeltétel olyan nyújtosságu, hogy az megának a tanácsnak kell le tárgyalnia. Laval és Eden a továbbiak folyamán szintén elfogadták a lengyel és török álláspontot.

A 18-as bizottság mai ülésén beterjesztették a párizsi javaslatokat és a bizottság elnöke Vasconcelos azonnal továbbította a tervezetet a Népszövetség tanácsához, amely december 17-i ülésében foglalkozni fog a tervvel.

Genfben remélik, hogy a válaszok az érdekelt felekől most már rövidesen beérkeznek Olaszország a jelek szerint elfogadja, Abesszinia visszautasítja a javaslatokat.

vatkozva lötték le két évvel ezelőtt I. G. Ducát.

A liberális párt tanulmányi körének tegnap délutáni ülésén Constantin Bratianu, a párt elnöke beszédet mondott. Const. Dimitriu, a szenátus elnöke szólt fel ezután, méltatva a tanulmányi körök fontosságát, ami fokozottan fennáll a kormányzás idején. Célja a párt tradícióinak megfelelően alkalmazkodni az új áramlatokhoz, aminek bizonyítéka az egyetemes választójog és a kiszájtítás.

Végül ismételt Dinu Bratianu emelkedett szóásra, köszönetet mondott a megjelenteknek munkásságukért és felkérte őket, vegyenek részt a december 18-án kezdődő előadássorozatban.

A Curenul értesülése szerint a felirati vitát ma befejezik. Tatarescu fontos beszédet fog tartani, amelyben a kormányt illetett összes kritikákra válaszolni fog és fel fogja vázolni a kabinet jövőbeni programját.

38 százalékos prémiumot fizet a kormány az erős valutáért

Bucuresti, december 12. A Banca Nationala az erős valutáért a hivatalos árfolyam felett számított 38 százalékos prémiummal fogja megvásárolni. Ez a prémium lesz felszámítva azok számára, akik erős valutákra vonatkozó engedélyek birtokában vannak. A diákok csak 20 százalékos prémiumot fognak fizetni. A gyenge devizákat a Banca Nationala a következő feltételek mellett fogja megvásárolni: német márka 3750, dinár 33.3, osztrák silling kliring által, pengő magánkompenzációk útján.

A gyenge valuták eladási ára ez lesz: német márka 49 és 50, engedély felett rendelkező magánosok számára 42, a Banca Nationala által szponzorált pengő 29.34, silling 24.50 és 20 százalékos prémium, dinár 3 plusz 10 százalékos, dragma 1.06 prémium nélkül, olasz lira 6.50 plusz 10 százalékos, ami 9.70-et tesz ki.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Rt. Nyomása Cluj, Strada Baron L. Pop 18. Telefon: 9-77.

CENZURAT

10. Telefo
Havonta 1
Évre 600,
Földre: H
Félévre 12,
détések díj
KELET" a
dóság egye
Cikkeink u
rás megjel
Mihalach
Egyedek
sak voltak a
frontján.
19
kormányzása
váltak utja
Mihalacne
súlyosabb eg
parteinöki m
Imian első
pártot alakít
lett Mihalach
Ugy látsz
román politik
Most talál
Az utóbbi
olyan ünete
remélj polit
maguk után.
Ilyen ünne
jelentőségel
caranistapar
mara tribu
provokációk
tartása ellen
Imian, a ra
lakozott.
Es Imian
kamara trib
nista képvis
minden suly
S amikor
Imian és h
kísérték a
filipkáját.
Mit jelent
Jelenti, h
demokratiku
oldali front
értették az
személyi
más kezét.
Micescu
Istrate-M
kére, hogy
jogászai ka
legreményt
di kamara
A parlan
formailag
tommal ha
ságyigymín
A națion
félbeszakít
többi expo
létsáikban
még egy
áll a háta
multhan, r
javára ér
ségét és sz
— Mi
minduntal
soraiból.
akinek M
got akart
A Meste
romszor-n
a kelleme
Midón
azzal elin
dés.
Es amil
lasszal se
Wilderma
békeszerz
tanpolgár
— Aha
teznek a
A kéré
Micescu
tézkedése
marából
méltóság
Es ug
hivatkoz
előtt egy
meri egy
gét.
Mihale
vántásai
„Két
mondotta
midőé. A
nem fize
Mint a
tezik M
anyagi é
„erkölc